

หน่วยปฐมพยาบาลเบื้องต้น

คู่มือปฏิบัติการณ์ ห้องพยาบาล

นายวันโชค ขวัญเมือง หัวหน้างานอนามัยฯ
นางวิไลพร ฝั้นสกุล ครูประจำห้องพยาบาล
นายรณวรรณ ทรัพย์ประเสริฐ ครูสุขศึกษา

เปิดทำการ จันทร์ - ศุกร์
เวลา 07.30 น. - 16.30 น.

งานอนามัยและสิ่งแวดล้อม โรงเรียนศรีสำโรงชนูปถัมภ์

ห้องพยาบาลโรงเรียน

คู่มือการปฏิบัติงานปฐมพยาบาลเบื้องต้น โรงเรียนศรีสำโรงชนูปถัมภ์

การบริการของห้องพยาบาล

เปิดทำการ จันทร์ - ศุกร์ ตั้งแต่เวลา 07.30 น. - 16.30 น.

1. ให้การรักษาอาการป่วยเบื้องต้น และบริการยาเฉพาะโรคปัจจุบัน ที่สามารถบำบัดได้ด้วยยาสามัญประจำบ้าน ซึ่งไม่ใช่การรักษาที่เกินอำนาจ และหน้าที่
2. ให้การปฐมพยาบาลอุบัติเหตุเบื้องต้น ก่อนนำส่งโรงพยาบาล หรือทำแผลที่เกิดจากอุบัติเหตุเล็กน้อย
3. ในกรณีเจ็บป่วยหนัก หรือได้รับอุบัติเหตุที่รุนแรง ดำเนินการส่งต่อ และนำส่งโรงพยาบาล
4. บริการข่าวสาร เอกสารความรู้ เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย และโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ
5. ให้คำปรึกษา แนะนำสุขภาพ หรือปัญหาอาการเจ็บป่วยบุคลากรของของโรงเรียน
6. ประสานกับศูนย์สาธารณสุข โรงพยาบาล ท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกันโรค และป้องกันการระบาดของโรคตามฤดูกาล และโรคอุบัติใหม่

หน้าที่ และความรับผิดชอบ
ของงานอนามัยและสิ่งแวดล้อม

จัดหา เครื่องมือเครื่องใช้ในการ
ปฐมพยาบาลพร้อมที่จะใช้ได้ทันที

ให้การปฐมพยาบาลเบื้องต้น สำหรับ
นักเรียนและบุคลากร ส่งต่อผู้ป่วยที่มี
อาการรุนแรง และดำเนินการป้องกัน
โรคที่อาจเกิดการระบาดในชุมชน

จัดทำป้ายนิเทศ และแสดงนิทรรศการ
เกี่ยวกับการรักษาสุขภาพอนามัย

จัดทำ แผน สถิติ และโครงการของงาน
อนามัยในแต่ละปีการศึกษา โครงการ
พิเศษ กิจกรรมเสริมสุขภาพ และปฏิบัติ
งานหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

- ผู้มารับบริการให้แจ้งประวัติการแพ้ยาด้วยทุกครั้ง
 - หากผู้ป่วยมีโรคประจำตัว
- ต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่ประจำห้องพยาบาล ทราบทุกครั้ง

ข้อปฏิบัติในการใช้ห้องพยาบาล

จ. - ศ. 07.30 – 16.30 น

- นักเรียน และบุคลากรที่ป่วย มารับบริการ กรุณาลง ชื่อในสมุดบันทึกสถิติการใช้บริการทุกครั้ง
- ห้ามหยิบยารับประทานเอง
- นักเรียนที่ป่วย หากต้องการนอนพักให้ติดต่อขอ อนุญาตจากอาจารย์ประจำวิชา ก่อนลงมาพัก
- ห้ามส่งเสียงดังรบกวน นักเรียน ครู เจ้าหน้าที่ บุคลากร ในขณะที่พักสังเกตอาการป่วย
- นักเรียนที่ป่วยมาก หรือได้รับอุบัติเหตุที่รุนแรง จะนำส่งไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลที่ใกล้ และเชื่อมต่อข้อมูลของสิทธิประกัน

ประสงค์จะขอรับยา

- 1 แจ้งอาการเจ็บป่วยให้เจ้าหน้าที่ห้องพยาบาลทราบ
- 2 ลงบันทึกในสมุดบันทึกการใช้บริการทุกครั้ง

ประสงค์ขอเข้านอนพัก

- 1 ขออนุญาตจากอาจารย์ประจำวิชา และเขียนใบลาให้ครูเซ็น อนุญาตก่อนมานอนพัก
- 2 แจ้งอาการเจ็บป่วย ให้เจ้าหน้าที่ห้องพยาบาลทราบ และขออนุญาตนอน
- 3 ลงบันทึกในสมุดนอนพักทุกครั้งที่ใช้บริการ

ประสงค์จะทำแผล

- 1 แผลเก่า ให้ทำในเวลาคาบพัก เท่านั้น
- 2 แผลใหม่ทำแผลได้ตลอดเวลาที่เปิดบริการ
- 3 ห้ามทำแผลเองก่อนได้รับอนุญาต
- 4 ห้ามหยิบ จับ สำลี ผ้าก๊อช อุปกรณ์ทำแผล เนื่องจากผ่านการฆ่าเชื้อเรียบร้อยแล้ว
- 5 ลงบันทึกในสถิติพยาบาล ทุกครั้งที่ใช้บริการ

จำเป็นต้องไปโรงพยาบาล

- 1 สำหรับนักเรียนที่ป่วยมาก หรือได้รับอุบัติเหตุรุนแรง
- 2 ในรายที่ได้รับอุบัติเหตุ สามารถเบิกค่าประกันได้ เนื่องจาก มีประกันค่ารักษาพยาบาล เมื่อเกิดอุบัติเหตุที่นักเรียนทำไว้กับทางโรงเรียน โดยให้ขอใบรับรองแพทย์ และใบเสร็จมาทำเรื่องเบิก และสอบถามเพิ่มเติมที่ห้องฝ่ายบริหารงบประมาณ

มารยาทการใช้บริการห้องพยาบาล

1. ถอดรองเท้าก่อนเข้าห้อง จัดวางให้เรียบร้อย
2. รักษาความสะอาดของสถานที่ - อุปกรณ์ที่ใช้
3. พูดยาสุภาพ มีสัมมาคารวะ ไม่ส่งเสียงดัง

การใช้บริการ

บุคลากรห้องพยาบาล

นายวันโชค ขวัญเมือง
หัวหน้างานอนามัยโรงเรียน

นางวิไลพร ฝืนสกุล
ครูประจำห้องพยาบาล

นายรณวรรณ กรัพย์ประเสริฐ
ครูสุขศึกษา

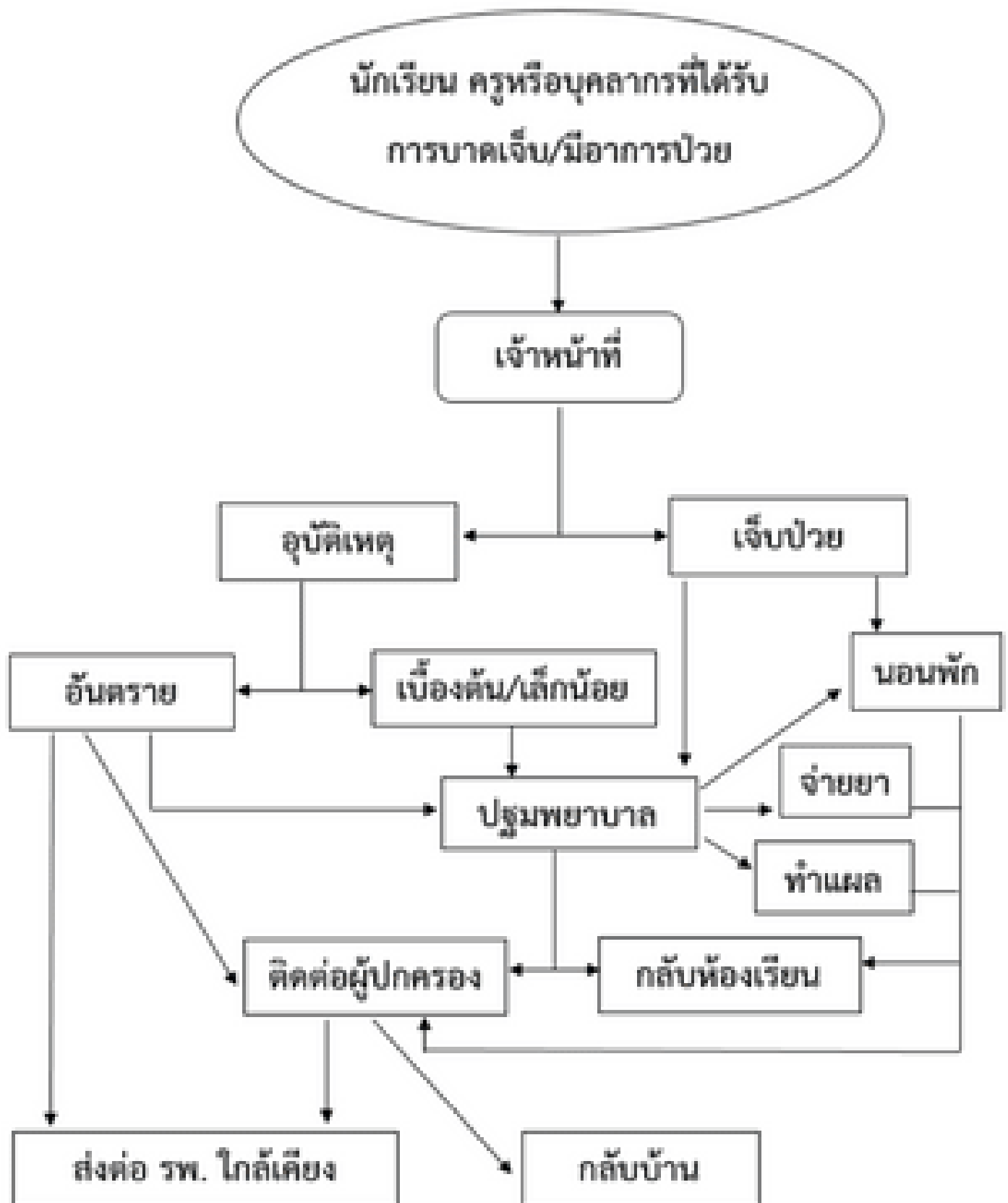
งานอนามัยและสิ่งแวดล้อม

โรงเรียนศรีสำโรงชนูปถัมภ์ | อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

ขั้นตอนกระบวนการ

การเข้าใช้บริการห้องพยาบาล

แบบประเมินความพึงพอใจ

แบบประเมินความพึงพอใจในการใช้บริการทันตพยาบาล

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

เพศ () ชาย () หญิง

สถานะ () นักเรียน () บุคลากร

ตอนที่ ๒ ให้อ่านหรือชมภาพ / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นมากที่สุด (จากมากสุดไปหาน้อยสุด)

ลำดับ ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจในการใช้บริการ				
		๕	๔	๓	๒	๑
๑	ยาและเวชภัณฑ์ที่ได้รับมีความเหมาะสม กับการเจ็บป่วย					
๒	ระยะเวลาที่ได้รับใบให้บริการ รักษาพยาบาลมีความเหมาะสม					
๓	การจัดการระบบงานพยาบาลมีความ เหมาะสม					
๔	ห้องพยาบาลมีความเหมาะสม					
๕	การให้บริการ ได้รับความน่าเชื่อถือจากเจ้าหน้าที่ พยาบาล					

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะ

แนวทางจัดการรับมือสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
ที่โรงพยาบาล โนเวียนศรีราษฎร์ขอนแก่น

การเฝ้าระวังและการสอบสวนโรค

- 1 คัดกรองนักเรียน ผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการสวนศวก การเข้ามือ การเว้นระยะห่าง การใส่หน้ากากอนามัย และขอความแออัด
- 2 มีแผนปฏิบัติสำหรับผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษาในการดำเนินการเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
- 3 การปิดสถานศึกษาที่เกิดการระบาด และควบคุมการระบาดในสถานศึกษา
- 4 รายงานการประเมินสถานการณ์ต่อการดำเนินการ ปัญหาอุปสรรค และให้ข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานต้นสังกัด และคณะกรรมการโรคติดต่อระดับจังหวัดเพื่อการตัดสินใจ

การสร้างความร่วมมือจากชุมชนส่วน

- 1 มีผู้ประสานงาน และติดตามข้อมูลระหว่างสถานศึกษา และหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลศรีเวียงสุโขทัย และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลของตำบล
- 2 กองสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลศรีสำโรง ในความร่วมมือป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
- 3 สถานศึกษาแจ้งต่อคณะกรรมการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ประกอบด้วย เจ้าพนักงานสาธารณสุข เจ้าหน้าที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ฝ่ายปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา

การคัดกรองประจำวัน

- 1) ปฏิบัติหน้าที่ เวลา 06.30 - 08.30 น. และปฏิบัติหน้าที่คัดกรองนักเรียนที่มาสาย ตรวจวัดอุณหภูมิร่างกายโดยใช้เครื่องวัดอุณหภูมิตรวจวัดอุณหภูมิร่างกายแต่ละแถว โดยเน้นระยะห่างระหว่างคน 1 เมตร - 1.5 เมตร
- 2) จิตกริยา หน้ากากอนามัยสำหรับนักเรียนที่ไม่มีอุปกรณ์ป้องกันตัวเอง หรือ แขนงหน้ากากอนามัยที่ชำรุด
- 3) นักเรียนมีอุณหภูมิร่างกายปกติอยู่ระหว่าง 36.1 - 37.2 องศาเซลเซียส หากตรวจวัดอุณหภูมิร่างกายครั้งแรก มีอุณหภูมิร่างกายมากกว่า 37.5 องศาเซลเซียส ให้นักเรียนพักคอย หรืออยู่ในบริเวณจุดตรวจวัดอย่างน้อย 5 - 10 นาทีจนกว่าจะวัดอีกครั้ง และวัดซ้ำด้วยปรอทวัดไข้
- 4) กรณีวัดอุณหภูมิร่างกาย ตั้งแต่ 37.5 องศาเซลเซียสขึ้นไป หรือมีไข้ ร่วมกับอาการทางเดินหายใจ ให้แยกนักเรียนในจุดที่จัดเตรียมไว้ เป็นที่กักการป่วยและให้การดูแลเบื้องต้น ชีการปฏิบัติ และสังเกตอาการเบื้องต้น แจ้งผู้ปกครองรับเด็กกลับบ้านหากมีอาการไม่ดีขึ้น ให้ผู้ปกครองพาเด็กไปพบแพทย์

5) กรณีพบว่าเมื่อมีประวัติหรือมีอาการเสี่ยงต่อการสัมผัสผู้ป่วยยืนยันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (covid-19) ให้แจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขภายใน 3 ชั่วโมง

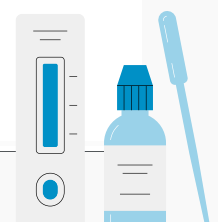
แนวปฏิบัติสำหรับบุคลากรในสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา

- 1) ประเมินนโยบายและแนวปฏิบัติ หรือสิ่งที่จัดตั้งคณะทำงานดำเนินการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (covid-19)
- 2) ทบทวน ปรับปรุง หรือปฏิบัติตามแผนฉุกเฉินของสถานศึกษา
- 3) ใช้วิธีการสื่อสารประชาสัมพันธ์การป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (covid-19) เกี่ยวกับนโยบายมาตรการ การปฏิบัติตามการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เกี่ยวข้อง และขอความร่วมมือทางสังคม (social support)
- 4) มีมาตรการป้องกันการดูแลสุขภาพทุกคน บริเวณจุดแรกเข้าไปในสถานศึกษา (Point of entry)
- 5) ควรพิจารณาการจัดให้นักเรียนสามารถเข้าถึงการเรียนการสอนที่มีคุณภาพเหมาะสมตามบริบท
- 6) ไม่อย่างต่อนี้เอง รวมถึงการสื่อสารการมีนักเรียนขาดเรียน ลาป่วย
- 7) กรณีพบนักเรียน ครู บุคลากร หรือผู้ปกครองอยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือผู้ป่วยยืนยันเข้ามากในสถานศึกษา ให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่
- 8) มีมาตรการให้นักเรียนได้รับอาหารกลางวันและอาหารเสริมตามสิทธิที่ควรได้รับ กรณีพบอยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือกักตัว
- 9) ตรวจสอบ กำกับ ติดตาม และตรวจสอบการดำเนินงานตามมาตรการอย่างเคร่งครัดและต่อเนื่อง

ครูผู้ดูแลนักเรียน

- 1) ติดตามข้อมูลข่าวสารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้
- 2) สังเกตอาการป่วยของตนเอง หากมีอาการทางกายอยู่อย่างใดอย่างหนึ่ง ให้หยุดปฏิบัติงานและรีบไปพบแพทย์ทันที
- 3) ปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันการป้องกันโรคอย่างเคร่งครัด ได้แก่ ล้างมือบ่อยๆ สวมหน้ากากผ้า หรือหน้ากากอนามัย และเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล หลีกเลี่ยงการไปในสถานที่แออัดหรือแหล่งชุมชน
- 4) แจ้งผู้ปกครองและนักเรียน ให้นำธงไว้ส่วนตัวและอุปกรณ์ป้องกันมาไว้เป็นของตนเอง
- 5) สื่อสารความรู้คำแนะนำหรือจัดหาสื่อประชาสัมพันธ์ในการป้องกันและลดความเสี่ยงจากการแพร่กระจายโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (covid-19)
- 6) ำความสะอาดสถานที่เรียนการเรียนการสอนหรืออุปกรณ์ของใช้ร่วมกันเป็นจุดสัมผัสเสี่ยง ทุกคนใช้เสร็จล้างมือ
- 7) ตรวจสอบดูแลการจัดที่นั่งภายในสถานที่เรียน ตามหลักการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลอย่างน้อย 1 - 2 เมตร
- 8) ตรวจสอบ กำกับ ติดตาม การปฏิบัติตามแผนของนักเรียน

9) ตรวจสอบการดูแลสุขภาพทุกคนที่เข้ามาในสถานศึกษาตามขั้นตอน

10) สังเกตกลุ่มนักเรียนที่มีปัญหาพฤติกรรม หรือนักเรียนที่ไม่ร่วมมือปฏิบัติตามมาตรการที่ครูกำหนดเพื่อให้ได้รับการช่วยเหลือ

11) สื่อสารความรู้เกี่ยวกับความเครียด การบรรเทาการจัดการความเครียดให้นักเรียน และบุคลากรในสถานศึกษา

นักเรียน

1) ติดตามข้อมูลข่าวสารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้

2) สังเกตอาการป่วยของตนเอง หากมีอาการทางกายใจอย่างใดอย่างหนึ่ง รีบแจ้งครู หรือผู้ปกครอง

3) มีและใช้ของใช้ส่วนตัว ไม่ใช้ร่วมกับผู้อื่น

4) ปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันโรคอย่างเคร่งครัด ได้แก่ ล้างมือบ่อยๆ สวมหน้ากากอนามัย หรือหน้ากากอนามัย และเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล หลีกเลี่ยงการไปในสถานที่แออัดหรือแหล่งชุมชน

5) ดูแลสุขภาพให้แข็งแรง ด้วยการกินอาหารปรุงสุก ร้อน สะอาด อาบน้ำครบ 5 หมู่ และฝึก แอโรบิก ออกกำลังกาย และนอนหลับให้เพียงพอ

6) กรณีนักเรียนขาดเรียนหรือป่วยกักตัว ควรติดตามความผิดปกติการเรียนอย่างสม่ำเสมอ

7) หลีกเลี่ยงการล้อเลียนความผิดปกติหรืออาการไม่สบายของเพื่อน

ผู้ปกครอง

1) ติดตามข้อมูลข่าวสารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้

2) สังเกตอาการป่วยของบุตรหลาน หากมีอาการทางกายใจอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้รีบพาไปพบแพทย์

3) จัดหาของใช้ส่วนตัวให้บุตรหลาน

4) จัดหาอุปกรณ์ป้องกันโรคและการล้างมือ กำกับให้บุตรหลานปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันโรคอย่างเคร่งครัด ได้แก่ ล้างมือบ่อยๆ สวมหน้ากากอนามัย หรือหน้ากากอนามัย และเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล หลีกเลี่ยงการไปในสถานที่แออัดหรือแหล่งชุมชน

5) ดูแลสุขภาพบุตรหลาน จัดเตรียมอาหารปรุงสุก ปรุงใหม่

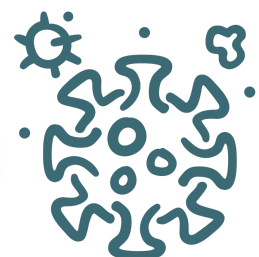
6) กรณีมีการจัดการเรียนการสอนทางไกล ออนไลน์ ผู้ปกครองควรให้ความร่วมมือกับครูในการดูแลจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียน

แพทย์/ผู้จำหน่ายอาหาร ผู้ปฏิบัติงานทำความสะอาด

1) ติดตามข้อมูลข่าวสารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค จากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้

2) สังเกตอาการป่วยของตนเอง หากมีอาการทางกายใจอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้หยุดปฏิบัติงาน และรีบไปพบแพทย์ทันที

3) ล้างมือบ่อยๆ ก่อน - หลังปรุงและประกอบอาหาร ซอสจำหน่ายอาหาร หลีกเลี่ยงสัมผัสอุปกรณ์

- 4) ขณะปฏิบัติงานของผู้ไม่มีอาหาร ต้องสามารถยกถุงและ ผักขึ้นเป็น ถุงมือ สามารถหักก้นผัก หรือหักก้นอาหารตามมือ และปฏิบัติตามสุขอนามัยส่วนบุคคลที่ถูกต้อง
- 5) ปกติสุขภาพ ไม่เจ็บป่วยและให้ที่สุขสบายในการ
- 6) จัดเตรียมอาหารปรุงสุกใหม่ ให้มีนักเรียนกิน ภายในเวลา 2 ชั่วโมง
- 7) ผู้ปฏิบัติงานทำความสะอาด ผู้ปฏิบัติงานกับขยะ ต้องใส่ถุงมือป้องกันตนเองและปฏิบัติตามขั้นตอนการทำความสะอาดให้ถูกต้อง

ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน

ห้องเรียน

- 1) จัดโต๊ะ เก้าอี้ หรือที่นั่ง ให้มีการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล อย่างน้อย 1 - 2 เมตร
- 2) มีการเหลื่อมเวลาเรียน การเรียนกลุ่มย่อย
- 3) จัดให้มีการระบายอากาศที่ดี ให้อากาศถ่ายเท และทำความสะอาดโต๊ะ เก้าอี้ อุปกรณ์การเรียนทุกชิ้น และจุดสัมผัสสิ่งของ ก่อน-หลังใช้งาน
- 4) จัดให้มีเจลแอลกอฮอล์ใช้ทำความสะอาดมือ
- 5) จำกัดจำนวนผู้ใช้งานหรือระยะเวลาทำกิจกรรมหรือเคลื่อนไหวเวลา

โรงอาหาร

- 1) จัดบริการอาหาร เว้นระยะกับการแบ่งปันของเหลือไว้ เช่น อาหารปรุงสุกสำเร็จรูปทุกชิ้น
- 2) พิจารณาทางเลือกให้ผู้ปกครองสามารถเลือกอาหารกลางวัน (lunch box) ให้นักเรียน

ห้องพยาบาล

- 1) จัดหาครูหรือเจ้าหน้าที่ เพื่อดูแลนักเรียน ในการมีนักเรียนป่วยตามขั้นตอนผู้ปกครองมารับ และมีการบันทึกรายชื่อและอาการของนักเรียนที่ป่วย
- 2) จัดให้มีพื้นที่สำหรับแยกอย่างชัดเจน ระหว่างนักเรียนป่วยจากอาการไข้หวัดกับนักเรียนป่วยจากสาเหตุอื่น

หมายเหตุ การจัดทำบันทึกประจำวันการบันทึกของนักเรียนนักศึกษา กำหนดให้นักเรียนบันทึกการเป็นหวัดเป็นสถานที่ต่างๆ ประจำวัน ส่งให้ครูประจำชั้นดูเช้า หากมีบุคคลในครอบครัวมีความเสี่ยงให้โทรแจ้งโรงเรียนทันทีโดยโรงเรียนมีความพร้อมที่จะเรียน การสอนที่โรงเรียนและระบบออนไลน์หากเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ระลอกสอง ข้อมูลบันทึกการเป็นหวัดของนักเรียนนักศึกษา โดยครูประจำชั้น/อาจารย์ที่ปรึกษาทุกคน สรุปภาพรวมข้อมูลบันทึกการเป็นหวัดของนักเรียน

